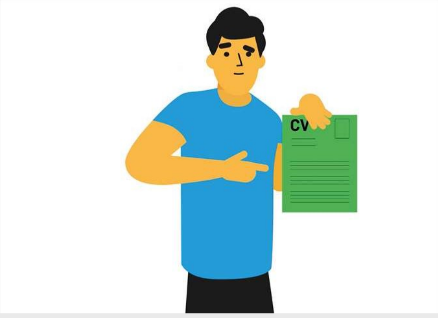

په جنيوا کې کار کول

ايا تاسو تازه جنيوا ته راغلي ياست او د هوسپيس جنرال (Hospice general) څخه ګټه اخيستونکي ياست؟ ايا تاسو د کار کولو په اړه پوښتنې لرئ؟

دا سند تاسو ته د لاندې پوښتنو ځوابونه درکوي.

- ۱. څوک په سويس کې کار کولی شي؟
- ۲. ايا زما د فرانسوي ژبې کچه کافي ده؟
- ۳. زه په کومه رشته کې کار کولی شم؟
- ۴. زه څنګه د کار موندلو لپاره تياری نيولې شم؟
- ۵. زه څنګه کولې شم چې د کار په لټه کې شم؟
- ۶. زه څنګه کولې شم چې د کار وړانديز لپاره غوښتنه وکړم؟
- ۷. کله چې ما ته د دندې وړانديز وشي ايا زه ليکلی قرارداد ته اړتيا لرم ؟
- ۸. ماته به معاش په څه ډول راکول کيږي؟

SCAN ME

1. څوک کولي شي چي په سويس کي کار وکړي؟

که تاسو د F, B يا S ډوله جواز لرئ، تاسو کولی شئ په سويس کي هرچيرې او په ټولو اقتصادي سکتورونو کي د اتلس کلنۍ څخه کار وکړئ. دا اجازه شته چي د تقاعد قانوني عمر څخه هاخوا کار وکړئ (د زړو عمر لرونکو او ژغورونکو بيمه ورکول، AVS).

که تاسو د B يا F ډول اجازه لرئ، نو ګمارونکي بايد په ويب پاڼه کي يوه فورمه ډکه کړي: https://www.easygov.swiss/easygov/#/fr/refugee.

که تاسو د S ډول جواز لرئ، نو ګمارونکي به اړتيا ولري چي د کار جواز لپاره د کانتونال د نفوس او مهاجرت دفتر (OCPM) ته درخواست وکړي.

که تاسو د N ډول جواز لرئ نو تاسو کولی شئ سويس ته د رسيدو څخه دري مياشتي وروسته کار پيل کړئ.

ګمارونکی به اړتيا ولري چي د کار جواز لپاره OCPM ته درخواست وکړي.

د نورو جوازونو لپاره مهمه ده چي د OCPM څخه معلومات وغواړئ:
https://www.ge.ch/document/ocpm-formulaire-ps-autorisation-travail-titulaire-permis

2. ايا زما د فرانسوي ژبي کچه کافي ده؟

په جنيوا کي د دندي موندلو او په ټولنه کي يوځای کيدو لپاره تاسو اړتيا لرئ چي داډ ترلاسه کړئ چي تاسو په مناسبه اندازه فرانسوي باندي خبري کولی شئ. په جنيوا کي ډيري اتحاديي شتون لري چي د ژبي کورسونه وړاندي کوي. مهرباني وکړئ په ياد ولرئ چي: د دي کورسونو لګښتونه او توضيحات توپير لري.

3. زه په کومه رشته کي کار کولی شم؟

په جنيوا کي، اصلي سکتورونه د املاکو، بيمې، هوټلونه او ميلمه پالني، او همدارنګه د روغتيايي پاملرني، پرچون، ساختماني او ترانسپورت دي.

د "سنټر دي بيلان جنيوا" به تاسو سره د هغه مسلکونو په پيژندلو کي مرسته وکړي چي تاسو يي ليوالتيا لرئ او په جنيوا کي شتون لري. تاسو ته به د دندي په موندلو کي د مرستي لپاره د مختلفو کورسونو او روزنو وړانديز درکړل شي.

4. زه څنګه د کار موندلو لپاره چمتو کيدی شم؟

په جنيوا کي د مسلکي ادغام پلان شتون لري. د ښاروالیو ترمنځ همکاري، د انسجام اداره the Bureau de l'intégration des étrangers (BIE) او د Office pour l'orientation, la formation professionnelle et continue به تاسو ته لارښوونه وکړي.

تاسو به په دي اړه ځيني ګټور معلومات دلته هم ومومئ:

- د اقتصاد لپاره د بهرنيو چارو وزير ويب پاڼه، د کار موندني په اړه د هر څه لپاره.
- د کار موندني او د کار مرکو په اړه د لارښوونو لپاره د *Office cantonal de l'emploi* او orentation.ch ويب پاڼه.
- د *Cité des Métiers* لارښود (فهرست) د ټولو مسلکونو نظر ترلاسه کولو لپاره دي چي په جنيوا کي شتون لري.

5. زه څنګه کولی شم د کار په لټه کې شم ؟

د دې لپاره چې خپل ځان ته غوره چانس ورکړئ کله چې تاسو د دندې په لټه کې یاست، تاسو اړتیا لرئ په چټکۍ سره هغه دندې په نښه کړئ چې ستاسو د مهارتونو سره سمون لري او ډیرې غوښتنلیکونه جوړ کړئ.

د کارموندني اداري شتون لري چې کولی شي تاسو سره د کار په موندلو کې په چټکۍ سره مرسته وکړي. د کار وړاندیزونه په ورځپاڼو یا انټرنیټ کې هم موندل کیدی شي.

تاسو کولی شئ چې پخپله د کار لپاره غوښتنه وکړئ حتی که چیرې د کار وړاندیز هم نه وي خپور شوی. دا مهمه ده چې تاسو شاوخوا خلکو ته وواياست چې تاسو د دندې په لټه کې یاست، ترڅو هغوی ستاسو په اړه فکر وکړي که چیرې دوی کوم وړاندیز په اړه خبر ترلاسه کړي.

تاسو کولی شئ د کار موندلو کې د مرستې لپاره عملي لارښووني هم ومومئ، لکه " L'emploi à Genève, guide pratique ("په جینوا کې کار کول، د مهاجرینو لپاره عملي لارښود")، " Guide pratique pour les personnes migrantes ("د کار په لټه کې د را مهاجر شوو میرمنو لپاره عملي لارښود"). "les femmes migrantes" en recherche d'emploi

6. زه څنګه د کار وړاندیز لپاره غوښتنه کولی شم؟

کله چې د دندې وړاندیز لپاره غوښتنه کوئ نو ځینې اسناد اړین دي. ډیری د کارګمارونکي به له تاسو څخه لاندیني اسنادو غوښتنه وکړي:

- کور لیټر
- د سوانح لنډیز (سي وي)
- ستاسو د ډیپلومونو او سندونو یوه کاپي
- ستاسو د کار سندونو یوه کاپي.

که ستاسو غوښتنلیک د دندې سره سمون ولري، نو د کارګمارونکي به تاسو سره بیا اړیکه ونیسي ترڅو تاسو سره مرکې لپاره وخت وټاکي.

ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو خپله د تلیفون شمیره او بریښنالیک (ایمیل آدرس) سم ورکړي وي او وګورئ چې ایا کارګمارونکي ستاسو د غوښتنلیک وروسته تاسو سره د اړیکه نیولو هڅه کړې.

7. کله چې ما ته د کار وړاندیز وشو، ایا زه لیکل شوي تړون (قرارداد) ته اړتیا لرم؟

هو، که تاسو یو کار موندلی وي، تاسو باید د لیکلي قرارداد غوښتنه وکړئ چې پکې د کار موده، څومره ساعته کار، معاش او کلنۍ رخصتی حق مشخص کړي.

دا قرارداد به ستاسو د ګمارونکي سره د شخړې په صورت کې ستاسو د حقوقو ساتنه وکړي.

8. زما معاش به څه ډول راکول کیږي؟

ستاسو معاش به معمولا د هرې میاشتې په پای کې ستاسو بانکي حساب ته د ګمارونکي لخوا تادیه (درلیږل) کیږي. که تاسو د یوې موقتي اداري (ایجنسی) لخوا کار کوئ، نو تاسو ته به د راتلونکي میاشتې په پیل کې ستاسو معاش درکړل شي.

يادونه: کله چې تاسو د هوسپيس جنرال (Hospice général) کې مرسته ترلاسه کوئ، تاسو باید د خپل معاش رسید یوه کاپي خپل ټولنيز کارکونکي ته واستوئ.

د اجازې پرته د کار کولو د پايلو څخه خبر اوسئ، دا غيرقانوني دي! دا کولی شي ستاسو د استوګنې لپاره غوښتنليک باندې منفي پايلې ولري. تاسو باید هر هغه مالي مرستې هم بیرته ورکړئ کومې چې تاسو ترلاسه کړي وي.